

Warszawski

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Według świeżo odebranych wiadomości z Rzymu, Posąg Xięcia Józefa Poniatowskiego w końcu Maia wystany będzie do Warszawy. Słychać że ma przybyć do Warszawy ród nasz Jakób Tatariewicz, którego w następstwie sławny Thorwaldsen upoważnił do kierowania odlewem i ustawieniem tych dwóch dzieł swoich.

Srodek Maia w roku zeszłym był za nadto ciepły, upały dochodziły do 25 stopni, tego zaś roku przeciwnie, od kilku dni w południe bywa ciepła stopni od 8 do 10, a rano i wieczorem zimna półstopnia. Kto wychodzi bez płaszcza, łatwo ulegnie chorobie.

JP. Palazzi z Mantui, przybył w tych dniach z bardzo znacznym Zbiorem obrazów olejnych, różnego rodzaju i szkół najlepszych, polecając się z nimi Prze: Publiczno:, oczekiwać będzie Szanownych Amatorów, którzy Galerją jego odwiedzać raczą, codziennie od godziny 10 do 1szej w południe, a od godziny 3 do 5tej po południu. Galerją jego iest przy ulicy Miodowej w Hotelu Rzymskim, w Apartamencie Nr 5 na dole po lewej ręce.

Rozmaite są zdania o Traiedji Arces wczoraj pierwszy raz przedstawionej w Teatrze Narodo: nim te zdania w krytycznym rozbiore ogłoszone zostaną, donosimy, iż na wczorajszym przedstawieniu w czasie 2 pierwszych aktów częste dawano oklaski, ponawiane i w następnych, chwalono wiele pięknych wierszy, a po ukon-

czeniu znaczna liczba słuchaczów żądała wymienienia Autora; wymieniono JP. Józefa Supińskiego. Przywołano oraz wszystkich Artystów mających główne role w tem dziele, którzy na ten zaszczyt istotnie zasłużyli. Przytaczamy kilkanaście wierszy.

Tak Ojczy, dumny iestem, ale i przy dumie
Umysł władać, a serce litować się umie.
Lubię wyprawdzie wśród gromów wojenne rozprawy,
Lubię na polu marsa rycerskie zabawy,
Lecz poświęcenie tamto sił moich nie złamie,
Zdołam uzbroidź mężne dla ojczyzny ramie,
Jtem chętniej pierś moją uzbroidź żelazem
By nią zastawić Naród i Arcesa razem.
Niechaj każdy zatrzyma co ma przeznaczone,
Ja żelazne oręż, on złotą koronę.
Przodkowie moi, którzy mieczem się wstawili
Dostyc sami za siebie Ojczyźnie służyli,
Ja koroną ich chwały nie zdołam pomnożyć,
Každy umiać w swych czynach nowem życiem ożyć,
Niech patrzą, dla każdego dzieje ich otwarte,
Každy z nich sam za siebie zapelnił swą kartę,
Bo niezwykli niekończąc rozpoczętych czynów
Nieopłacane długi odkładać na synów;
Jty wznosząc dla siebie pomnik okazały
Od pradziadów rodzinnej niepożyczasz chwały,
Ja naśladować wielkie i czezone przykłady
Zawsze będę powtarzał te ubite ślady,
Bo chcę by mi cześć równą potomni oddali
J częściej moje czyny niż ród wspominali.

Artykuł nadesłany. — Doniesionem było że d. 10 b. m. JW. Józef Litwiński Szambelan Dworu J. K. M. ś. p. Stanisława Augusta Orderu S. Stanisława I klasy Kawaler, przeżywszy lat 78 przeniósł się na łono wieczności. Zgon jego napelnił głębokim żalem, nie był-

ko przyjaciół, ale nawet wszystkich mu znomych. Kto za życia skromnym był bez upodlenia, kto był uczynnym i ludzkim bez pochlebstwa, kto był stałym i niezmiennym w przyjaźni, ten zapewne znajdując wszędzie przyjaciół i od wszystkich będąc kochanym, prawdziwą żałość po sobie zostawi. Straty tej dotkliwej dla przyjaciół, najbardziej dowiódł ich żal powszechny i smutek tych, którzy dla oddania mu ostatniej usługi, towarzyszyli do miejsca wiecznego spoczynku. Duszo pobożna i cnotliwa! spoczywaj w przybytkach nieśmiertelności, niech duch twój przeniesiony do górnych światła, odbierze nagrodę, a tu przyjmij hołd należnego ci szacunku i uwielbienia. K.K.

Z Petersburga d. 20 liwie: v.s. (Z D.P.)

Senator *Abakunow* naznaczony został główno-zarządzającym w dostawie żywności dla Armji wkraczającej w granice Tureckie. Jenerałym Intendentem tejże armji pozostaje Jenerał *Milgunow*. — Dla zarządzenia Xięstw *Multan* i *Włoszczyzny* zostających pod opieką Rossji, ustanowiono oddzielne przepisy, które istnieć zaczęły za wejściem wojsk Rossyj: w te Xtwa. — Gubernie *Podolska*, *Chersońska* i *Obwód Besarabski* ogłoszono za będące w stanie wojennym. — W Najwyższym rozkazie d. 12 z. m. Feldmarszałkowi Hra: *Witgenstejn* N. PAN nadał wszelkie prawa i władze właściwe główno-komenderującemu. — Gdy Naczelnik głównego sztabu oddalił się z *Petersburga* do 2giej armji, zarząd głównego sztabu poręczony Hra: *Czerniszewowi*. — N. PAN w *Mamfieście* wydanym d. 14 z. m. nakazał wybranie rekrutów po 2 z 500 mieszkańców, w całym Państwie Rossyjskiem, a porędnym w Guberniach bliskich granic Tureckich.

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

Z *Talonu* uoż wypłynął okrętwoienny *Francuzki*, na którym znajduje się kilkunastu In-

tendentów wojskowych, Inżynjerów, Jeografów i Oficerów artylerji, którzy zostali przeznaczeni do pełnienia służby wojskowej przy Hra: *Rapod Istrja* w Grecji. — Odebrane wiadomości z *Madrytu* donoszą, że Król Hiszpański żąda od swego narodu 30,000,000 realów na poratowanie kraiu. Ten podatek najdalej do d. 1 b. m. miał być złożonym. Miasto *Madryd* miało dostawić do skarbu 2,000,000 realów. — Nowo utworzony bank Grecki coraz bardziej iest zasilany pieniędzmi przez Patryotów. — Gazeta Angielska *Times* donosi d. 3 b. m. że Anglja i Francja tak znaczny oddział okrętów poszła ku brzegom Turcji, że Sultán będzie zmuszony skłonić się do układów. Ta gazeta donosi dalej, że powyższa wyprawa składać się ma z 25 okrętów linjowych, z których jednak pewna część ma być przeznaczona do *Ameryki południowej*, gdzie handel Angielski dotąd wiele ucierpiał przez wojnę między *Brazyliją* a *Buenos Ajres*. — P. *Stratford Kanning* uda się niezawodnie do *Konfu* dla naradzenia się z Postłami Mocarstw sprzymierzonych. — Donoszą z *Stambułu* że święta *Bejramu*, których rozpoczęcia lękali się Turcy i Chrześcijanie, przeszły szczęśliwie; rozeszła się wieść między Turkami że uknowano spisek, a Sultán miał być pozbawiony życia, poczym nastąpić miało zaburzenie w tej stolicy. Chociaż ta wieść nie spełniła się, jednak sprawiła powszechną trwogę.

Słychać że rząd *Francuzki* niezwłocznie wysłał swych Konsulów do wielu miast *Greckich*. — W *Wiedniu* głoszą że *Anglja* i *Francja* zniewolą *Ibrahima Baszę* aby natychmiast ustąpił z *Morei*. — Królowna *Portugalska* małżonka *Margrabiego Luile* znajduiaca się teraz w *Puryżu*, mieszka w oboję i tylko 3 ma służeńcych, to iest *Kobietę*, *Lokaja* i *Murzyna*. — Pokazało się teraz że *Bankier Paryzki Parawaj*

który utopił się, zestawił długi 4 miliony franków.—Z *Stambułu* wypędzono bez litości resztę Kobiet, Starców, Dzieci i kalek rodzin *Ormjańskich!* Chrześcjanie jeszcze będący w tej stolicy, doznają okropnej trwogi.—Co raz bardziej wzrasta nadzieja w *Anglii* że *Katolicy* otrzymają żądane swobody.

W Nrze 9 *Kolumbu* wysłałym onegdaj, znajduje się najnowszy opis podróży w *Turczek*; kładniemy wyjątek. »Sądząc z razu po licznych dosyć wyjątkach, możnaby nieraz mniemać, że *Turcy* zpotwarzeni byli przez wielu pisarzy. Mają oni wprawdzie przynioty moralne, i w nich tak jak między innemi ludźmi, znaleźć można przykłady wielkości duszy i szlachetności, ale wkrótce przyznać będziemy musieli, iż jeśli w poprzednich zdaniach była niesłuszność lub uprzedzenie, dotykały one małej bardzo liczby mieszkańców... *Turek* jest okrutnym przez skłonność; fanatycznym i zabobonnym przez ciemność, uprzedzonym i dumnym aż do grubiaństwa. Oddać się rozpucie bez umiarkowania, niedołężności i lenistwu z rozkoszą... Okrucieństwo *Ottomanów* przekonałem się z mnożstwa barbarzyńskich czynów których byłem naocznym świadkiem; lecz nadewszystko w egzekucjach publicznych, nader częstych i zawsze z najokropniejszymi połączoney okolicznościami, okazuje się one w całym świetle swoim i w najbaśniebniejszym charakterze. We wszystkich wprawdzie narodach, pospółstwo okazuje w czasie przygotowań do egzekucji zasmucającą ciekawość, ale przynajmniej, czułość nie traci tam wszystkich praw swoich, i nie raz kaci widzieli tzy płynące. W *Turcji*, przygotowania do męczarn i kary śmierci zdają się być uroczystością zapowiednią. Często nieszczęśliwy na śmierć skazany przyjęty bywa z pośmiewiskiem; krzyki takie mu wdzierał; niesłychane cierpienia są radości przed-

miotem, iakis piekielny uśmiech który tej towarzyszy, oznajmia w nieiakiach przerwach, że ofiara jednego więcej cierpienia doznaie. Byłtem razu pewnego świadkiem okropnej kary wbicia na pal. Przeszły zaostrzonym drągiem żelaznym, który mu lewym bokiem dobywał się, cierpiący wydawał najokropniejsze ięki, które się po całym placu rozchodziły. Prosił i zaklinał na *Boga*, na *Mahomet*, aby mu napić się dano; nie czuli na ten widok stojący przy nim dwaj kaci z okropnemi twarzami, przypatrywali się uieszczęsnemu i nasmiwiali z tego cierpienia, kiedy tymczasem tłum zgromadzonych do koła ciekawych, daleki od najmniejszego wzruszenia, zdawał się cieszyć ziego boleści... Byłem także świadkiem innej wprawdzie okropnej sceny, ale niemniej dla tego dowodzącej muzałmańskiego okrucieństwa. Kupiec pewien używał wag fałszywych. Bez odwoływania się do sądu, kommissara policji kazał go schwytać, oblać mu twarz głowę miodem dla przywabienia much i pomnożenia przez to boleści jego; przybito go następnie za ucho do drzwi własnego sklepu; poczem kommissarz oddalił się zostawiając w tym stanie ukaranego. Liczne mógłbym przywieść przykłady tej natury, ale wyobraźnia moja wzdryga się na wspomnienie podobnych okropności, a pióro kreścić ich nie zdola.»

DONIESIENIA.

Niżej podpisani przedsiębiorcy zakładu fabryczno-handlowego wyrobów lnianych, mają zaszczyt uprzedzić interessowaną publiczność iż w *Mieście Łodzi* utrzymują dokładnie zaopatrzony skład płócien słańskich w cenach po dukatów od trzech do siedemdziesiąt pięć sztuka, tudzież wszelkiego rodzaju w najnowszych deseniach bielizny stołowej, wielkich serwet tak zwanych do kawy, niemniej serwet deserowych z lrenzlami i t. p. które to wyroby po cenach stałych fabrycznych (pris fix) przedmią się. Towary powyżej wyrażone za szczególnem upoważnieniem Rządu sprowadzone, iesteśmy w możności

sprzedawac po umiarkowanych bardzo cenach, co też dopełnić niezaniebniemy, zwłaszcza z względu iż przy tej okazji pragniemy zalecić także nasze tutaj w kraju w tymże samym rodzaju produkujące też wyroby. W dniu 19 b. m. zacznie być czynnym nasz tutajszy na sposób słaski urządzony znakomity zakład bielichowy, przyjmować zatem będziemy do bielienia za opłatą bielniczą obce płotna i przedzę, ręcząc za dokładność wykończenia powierzonych nam tym celem przedmiotów. Płutna surowe w kraju wyrobione a do użytku handlowego przydatnemi stać się mogące, tudzież przedzę surową to jest niebieloną w każdym czasie po cenach należitych za gotową opłatą zakupować będziemy, co także do powszechnej interessowanej publiczności podajemy wiadomości — w Mieście Łodzi dnia 10 Miasa 1828 r. —

J. Kopisch et Comp.

Podaje do publicznej wiadomości że we Wsi Uleńiec w Powiecie Czerskim, Obwodzie Warszawskim odległej o trzy ćwiercie mili od Miasta Grojea, odbywać się będzie począwszy od dnia pierwszego Czerwca r. b. i następnych to jest aż do dnia czwartego Czerwca r. b. publiczna-Licytacja różnych efektów i Inwentarzy, iako to: Mebli, Pościeli, Faiansu, Szkła, Bydła rogatego Angielskiej rassy, Trzody Chlewnej także Angielskiej rassy, Drobiu różnego rodzaju, Zrzebiąt po dobrych Ogierach, Bryczek na resorach i bez resorów oraz różnych sprzętów Staiennych. Ktoby więc życzył nabycia takowych za gotowe pieniądze, po przybyciu, zechce się w terminie i miejscu zgłosić.

Apolonia Rudzińska mieszkająca na Szulcu przy Kościele XX. Trynitarzy Nr 2919, podejmuje się z wszelkiej bielizny płóciennej i bawełnianej wywabiac wszelkie zażółknienia, rdze, zadawniałe plamy, tak iż [najbardziej] przez takowe uszkodzone, będą iakby wcale nowe. Cena umiarkowana.

Otworzywszy Magazyn Stroiów, Sakien, Haftów, i różnych robot Damskich, przy ulicy Długiej w Pałacu dawniej Potkańskich Nr 557, polecam się szanownym Damom aby raczyły mnie zaszczyścić swemi względami, na które z całą usilnością zasłużył obecnicy. — *Benigna Zoffia Burchard.*

Do nąięcia od Sgo Jana r. b. na piersem piętrze cześć Pokoi, z Kuchnią, Szpiżarnią, Stajnią, Wozownią; przy ulicy Fawory Nr 1993; o cenie i warunkach dowiedziec się można u Gospodyni.

W Possessji Szuberta przy ulicy Twardej pod Nr 1066 jest do nąięcia każdego czasu albo od Sgo Ja-

na lokal na pierwszem piętrze złożony z 6ciu Pokoiów wraz z Górą, Piwnicą, Drwalnią, Wozownią i Stajnią; a na dole od frontu dwie Izby z Kuchnią.

Ważne doniesienie amatorom Wód mineralnych. W składzie Win przy ulicy Miodowej Nr 496 na przeciw Filarów sytuowanem, znajduje się doskonałe Wino Szampańskie wytrawne i niemusiące w pół butelkach po złr: 6 gr: 15, przewyborne do picia z wszelkimi Wodami mineralnemi.

W mieście Obwodowem Mińska, przy głównym trakcie sytuowanem, jest propinacja do wydzierżawienia z wolnej ręki od S. Jana r. b. Udać się po informacją do Murgrabiego domu tu w Warszawie przy ulicy S. Krzyżkiej pod Nr 1327, lub na miejscu w Mińska.

Dom drewniany z ogrodem przy ulicy Elektoralnej pod Nr 778, jest do sprzedania. Wiadomości przy ulicy Zimnej pod Nr 947 u JP. Szmittner.

Para Koleczyków dyamentowych przypadkiem zgubioną została dnia 9 b. m. ktocie znalazł, raczy oddać pod Nr 2242 przy ulicy Nalewki do Szyfra Lewkwa Rothbain, za nagrodą 36 złr.

Potrzebujący Osoby zdolnej do sprawowania obowiązków Plenipotenta, Wójta Gminy i Sekretarza korespondencji prywatnej, łącznie lub wyłącznie, zgłosić się raczy franco do JP. Kantego kupca handlu korzennego w Warszawie przy ulicy Krakowskie Przedmieście na przeciw Poczty mieszkaiącego, i wymienić obowiązki i wynagrodzenie, a od tegoż przedk i dokładną otrzymana wiadomość.

W Aleach Dom pod Ner 1722 i 24 jest z wolnej ręki do sprzedania każdego czasu; wiadomości u Właściciela tamże mieszkaiącego.

Dowód na załęgiłość Wojskową przez Komisją Centr. Lików: Król: wydany na sumę złp: 6206, jest do nabycia u Murgrabiego w domu Nr 1252 przy ulicy Nowy Świat.

Dom massiv muirowany o trzech piętrach przy ulicy Krzywekoł pod Nr 197 i dwa domy drewniane przy ulicy Wspólnej Nr 1633 i 1639 około Kościoła Sgo Alexandra, z ogrodami, są z wolnej ręki do sprzedania lub do zamiany na jeden dom muirowany. Ktoby sobie życzył nabycia przez kupno lub zamianę zechce się zgłosić do właścicielki pod Nr 1639.

TEATR Jutro Opera *Jan z Paryża*. J. Pani *Cymerman* wystąpi pierwszy raz na intejszej scenie w roli *Xipinej Nawarry*.